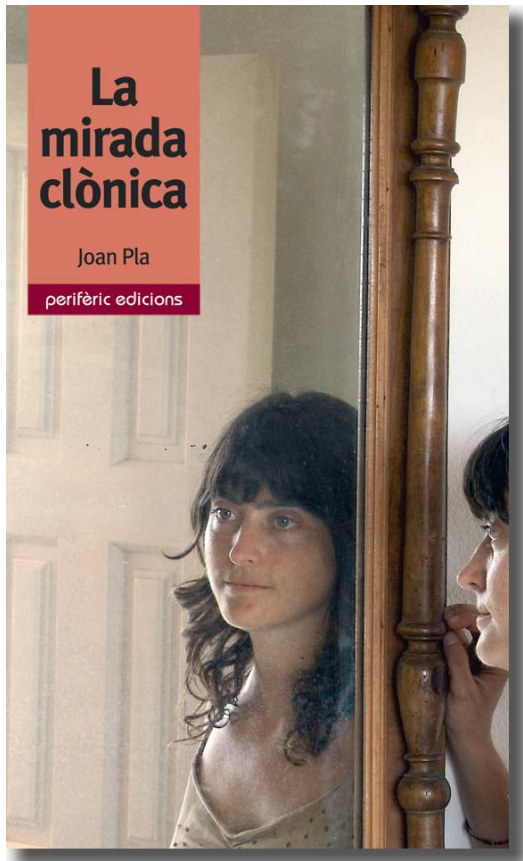

Guies de lectura **Perifèric Edicions**

La mirada clònica

Joan Pla

Guia a càrrec de:

Enric Ramiro Roca
Alfred Morell Martínez

L'autor

Joan Pla va nèixer a Artana, als peus de la Serra d'Espadà, on va passar la infantesa una mica despreocupat pels estudis escolars, quan aquests, ai las!, no eren més que una mera interrupció dels jocs del carrer en temps de la Dictadura.

Així i tot, va cursar batxillerat i posteriorment estudis de Ciències Econòmiques a Barcelona durant tres anys. Al final es va decantar per cursar estudis de Magisteri a Castelló, ja que li tirava més l'ensenyament que no el món empresarial. L'ensenyament i el treball posterior com a professor li permeté conèixer l'ànima i els gustos dels seus fidels lectors.

A Borriana, on resideix des del 1971, entrà a l'Agrupació Borriana de Cultura, on va conèixer futurs escriptors. No cal dir que aquest ambient favorable el va impulsar a desvelar la seua vocació literària. El 1980, amb *No fiqueu llores sobre el meu nom*, aconseguí el primer premi literari, el qual el va encoratjar a continuar escrivint. I ho va fer publicant una novel·la que el mateix autor ignorava l'èxit que arribaria a tenir: *Mor una vida, es trenca un amor*. Aquesta novel·la compta ara amb la segona part: *Només la mar ens parlarà d'amor*, (premi Bancaixa) que es desenvolupa en un ambient democràtic.

A partir de la publicació de *Mor una vida, es trenca un amor*, comença una nova etapa literària fructífera que l'autor encara no ha donat per acabada i que ha dedicat majoritàriament a un públic juvenil. Entre unes i altres, més algunes per a adults, Joan Pla n'ha publicat una quaranta ben llarga i la vida continua.

Parla l'autor

Sempre he tingut un esperit inquiet, observador i curiós. Per això m'agradaria saber cada dia una cosa més i recórrer no solament el nostre planeta, sinó

l'univers sencer... No sé si la meua infantesa va influir o no en aquesta manera de ser, en aquells anys de plena Dictadura, en què el saber i el pensament eren mig perseguits si no pensaves segons manava l'ordre establert. Teníem tot el dia lliure, quan s'acabava l'escola, per jugar a jocs de carrer, on la imaginació era allò més important, i teníem temps per a recórrer el terme del poble, i observar les plantes i els animals, els noms dels quals els coneixíem tots.

Per això, ara que estic jubilat, m'hauria agradat recórrer aquelles muntanyes de l'Espadà tan esplèndides, i fer-hi de passada esport, sentir el cant dels coells, el silenci commovedor de la natura, però un fortuït accident m'ho està impedit. Ara practique allò que de menut no vaig poder fer per manca de mitjans, d'oportunitats i d'estímul, com és la lectura i l'escriptura que va arribar sense avisar, com la neu que un dia fred d'hivern no esperes i comença a caure... Per cert, el primer record de la meua vida és a l'edat de tres anys i mig, quan al gener del 1946 va caure una fortíssima nevada i em vaig trobar, anant a cal meu iaio matern, per un passadís amb dos parets de neu que havien obert per poder passar pel carrer...

A aquest record en van seguir d'altres, com la mort d'un amic en plena infantesa... La mort i la vida, que van agafades de la mà. I sempre han format part de l'imaginari. És un autèntic misteri com funciona la vida. Fascinant. Que no sempre sabem valorar perquè la creiem normal, tret de quan la perdem. I què dir de la mort? Cal acceptar-la com un fet natural? Hi ha vida més enllà de la mort? Ens reencarnem?... Possiblement tot siga més senzill i tendim a complicar-ho perquè deixem de pensar en els altres i només pensem en nosaltres, com cometes solitaris i errants que ignorem que formem part d'un univers gairebé infinit..., al qual hem de retornar.

Activitats prèvies a la lectura

1. Observa atentament la coberta del llibre i explica en què està pensant o mirant la xica que hi apareix.

2. Escriu breument la biografia de la persona que apareix a la coberta.
3. Justifica la teua opinió sobre el fenomen de la clonació i fins a quins límits deu arribar i en quines condicions, si de cas.
4. Sense canviar la coberta, posa-li un altre títol al llibre.
5. Sense canviar el títol del llibre, dibuixa la coberta al teu gust.
6. Fes una llista dels elements que hi apareixen a la coberta i a la contracoberta, per exemple títol del llibre, títols de la col·lecció...
7. Mira el llibre i completa la següent graella:

LLetres	Exemple	Significat
Grans	La mirada clònica	Títol
Amb un guió davant	- Explique's	
	El doctor Onasaki hi va reflexionar	
	- <i>Osato Onasaki, comissari.</i>	
Crèdits		

8. Escriu la teua opinió sobre l'anagrama que apareix al llibre: "Fotocopiar llibres no és legal".

9. Tant si coneixes com si no el poble d'Artana, fes un dibuix de com te l'imagines o una breu descripció.

10. Explica breument el significat d'aquestes paraules: trepidant, neurologia, detonant.

11. Amb l'ajuda d'internet, bibliografia o d'altres persones, explica el significat d'aquestes paraules de la contracoberta: enginyeria molecular, moneda de canvi.

Activitats i estratègies durant la lectura

1. Si vols gaudir de la lectura al màxim, cal que t'envoltes de les condicions adequades: bona il·luminació, aïllament de tot allò que pugui desconcentrar-te (sorolls, tràfec de persones, altres activitats o preocupacions...), comoditat.
No comences a llegir el llibre amb prejudicis o impaciència, deixa't portar per la lectura. Recorda que les narracions comencen a enganxar en el nus.

2. Busca al diccionari els mots *clon* i *clonació*, i després a internet o en alguna enciclopèdia. Explica quina és la diferència que hi ha entre aquesta tècnica científica que s'ha experimentat en la vida real i la que es planteja a la novel·la.

3. A l'inici de la novel·la s'expliquen els experiments realitzats pels doctors Peppin i Onasaki amb rates i conills. Quina opinió tens tu sobre el tracte que es dóna als animals de laboratori? Busca a internet informació sobre protecció d'animals, comenta amb els amics i la família què opinen al

voltant d'aquest tema i redacta'n unes breus conclusions recollint les diferents postures.

- Al capítol 7, els doctors convoquen una roda de premsa per avançar una primícia de les seues investigacions abans de publicar-les. Observa què pregunten els representants de cada periòdic i fes una llista de les qüestions que plantejaries tu si assistires com a periodista.
- Al capítol 8, Jeremy W.Wolf planteja eliminar de la ment del seu fill allò que ell considera negatiu. Reflexiona i escriu sobre quins aspectes de la teua personalitat t'agradaria canviar, però recorda que no hi ha res més satisfactori per a l'individu que controlar la pròpia personalitat.
- Alhora que llegeixes la novel·la, anota en una graella les aplicacions que van realitzant-se de la tècnica descoberta pels protagonistes i les teues opinions sobre elles:

<i>Aplicació</i>	<i>Capítol</i>	<i>Aspectes positius</i>	<i>Aspectes negatius</i>
<i>El Dr. Onasaki es transfereix</i> l'Encyclopédie Française	6	<i>Crec que...</i>	<i>Opine que...</i>

- Cap al final de la lectura replanteja't les teues valoracions. Reflexiona sobre la relació entre la ciència i els interessos econòmics o polítics.

Activitats per a després de la lectura

- Completa una graella amb els topònims que apareixen en la novel·la i una acció de referència que es desenvolupa en cada lloc:

<i>Topònim</i>	<i>Real/Imaginari</i>	<i>Acció</i>
<i>París</i>	<i>real</i>	<i>Primers treballs conjunts dels doctors Peppin i Onasaki.</i>

2. Busca en un atlas els topònims anteriors i situa'ls sobre un mapa del món. Valora la versemblança que aporten a la novel·la.
3. La novel·la barreja fragments en lletra cursiva i en lletra mecanogràfica. Explica quina relació té aquest recurs amb el temps en què es desenvolupen les accions. Pots trobar-ne una pista a la primera pàgina de la narració. Es narren els fets en ordre cronològic? Si no és així explica on hi ha anticipacions o retrospeccions temporals.
4. Compara els personatges dels dos científics: edat, caràcter, condicions personals... Presta especial atenció a l'objectiu que es planteja cadascú en la seua investigació. Explica com és la seua relació.
5. Fes una breu descripció de Jeremy W. Wolf o de Patty. Transforma-la després en primera persona. Deixa fluir la subjectivitat per tal que el personatge tinga l'oportunitat d'autojustificar-se.
6. Imagina que ets un dels periodistes que assisteixen a la roda de premsa del capítol 7. Redacta la notícia que apareixeria el dia següent al teu periòdic, i escriu un titular ben atractiu.
7. Posa't ara en el paper d'un lector del periòdic i escriu una *carta al director* expressant la teua opinió sobre la impactant notícia.
8. Consulta a internet o a la biblioteca la *Declaració Universal de Drets Humans*, especialment els articles 12 i 30. Comenta'ls amb el teu professor o professora i valora les actuacions del govern d'EEUU a la

novel·la per tal de lluitar contra el terrorisme. Per què és important el respecte a aquesta declaració?

9. La novel·la ens presenta un final intrigant amb l'enviament anònim del paquet amb tres CD's. Fes ara tu de novel·lista i escriu un nou capítol en què imagines un final més tancat.

10. Si heu llegit la novel·la alguns companys de classe, prepareu un debat sobre el tema següent:

- *Cal posar limitacions a la investigació científica?*

Guiats pel professor o professora, haureu de buscar primer informació sobre temes relacionats amb ell, com ara l'ètica biomèdica, la clonació, la investigació sobre cèl·lules mare etc.